

Ю. П. Лавров

Загальна Українська безпартійна демократична організація

ЗАГАЛЬНА УКРАЇНСЬКА БЕЗПАРТІЙНА ДЕМОКРАТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ – українське громадсько-політичне нелегальне об'єднання. Засн. 1897 у Києві з ініціативи [В. Антоновича](#) й [О. Кониського](#). Гол. завдання – об'єднання укр. інтелігенції для культурницької роботи з метою нац. відродження України. На установ. з'їзді (бл. 50-ти учасників) обрана керівна рада у складі [Є. Тимченка](#), [М. Кононенка](#), [О. Черняхівського](#), [О. Бородая](#), а також почес. чл. – [В. Антоновича](#), [П. Житецького](#), [М. Лисенка](#). Новоствор. організації передана книгарня ж. «Киевская старина». На поч. 20 ст. нараховувала понад 150 чл., серед яких – колишні діячі київ. «Старої громади», [Братства тарасівців](#) та ін. представники укр. інтелігенції. Від 1901 складалася з автоном. громад (бл. 20-ти), які обирали делегатів на з'їзди, що відбувалися двічі на рік. Кошти організації – член. внески та 2000 рублів щоріч. пожертв від [В. Симиренка](#). Рада (збиралася щотижнево) керувала видавн. справою (референт спец. групи – [С. Єфремов](#)), видавала укр. книжки й популярні брошури, утримувала книгарню, якою 1900–17 завідував [В. Степаненко](#). Організація не мала програми і не висувала політ. гасел, а спрямовувала свої зусилля на пропаганду, переважно серед інтелігенції, ідей укр. нац.-культур. відродження; видання й розповсюдження укр. друк. слова, що об'єктивно створювало підґрунтя і формувало кадри для майбут. укр. політ. організацій; агітувала за запровадження укр. шкіл; організовувала річниці на честь визнач. діячів укр. культури. Припинила діяльність 1904. На її основі створ. Укр. демократ. партію і Укр. радикал. партію, які згодом об'єдналися в Укр. радикально-демократ. партію.

Рекомендована література

1. Єфремов С. З громадського життя на Україні. С.-Петербург, 1909;
2. Чикаленко Є. Спогади (1861–1907). Ч. 1–3. Л., 1925–26.

Бібліографічний опис:

Загальна Українська безпартійна демократична організація / Ю. П. Лавров //
Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І.
Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних
досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15137>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).